

Amendement	Beoordeling	Invoeringsmoment & eindoordeel
<p>36154, nr. 12 Inge van Dijk (eenmalige inkomensuitzondering AWIR) Burgers kunnen tot 10% van hun pensioen in één keer laten uitbetalen. In het jaar van uitbetalen, is het toetsingsinkomen hoger, met mogelijk een lagere toeslag als gevolg. In de jaren volgend op de uitbetaling, is het toetsingsinkomen juist lager, waardoor recht kan bestaan op een hogere toeslag. Met dit voorstel kan de eenmalige uitbetaling op verzoek van de belanghebbende worden uitgezonderd van het toetsingsinkomen, waardoor een eventueel negatief effect op de toeslagen in het jaar van uitbetalen vervalst. De hogere toeslag in de jaren volgend op de uitbetaling blijft in stand.</p>	<p><i>Interactie burgers/bedrijven</i> Deze specifieke uitzondering op het toetsingsinkomen kan vragen oproepen bij burgers waarom andere inkomenscomponenten die (onverwacht) van invloed kunnen zijn op het toeslagrecht niet worden uitgezonderd van het toetsingsinkomen. Deze vragen zijn niet gemakkelijk te beantwoorden.</p> <p>Automatische verwerking van de uitzondering op het inkomen is niet mogelijk. Burgers moeten daarom zelf een verzoek doen om de eenmalige uitbetaling uit te zonderen van het toetsingsinkomen. Zij kunnen dit verzoek onderbouwen met de brief van de pensioenuitkeerder. Dit doet een beroep op het doenvermogen van burgers, waar niet iedere burger even goed toe in staat zal zijn. Waarschijnlijk zal daarom niet elke burger gebruik maken van de regeling.</p> <p>Het gaat om een eenmalige uitbetaling die ervoor zorgt dat het toeslagbedrag voor het betreffende toeslagjaar lager tot nihil wordt. Echter, het toeslagbedrag in de jaren die volgen zal doorgaans hoger zijn. In theorie is het voordeliger voor die burgers om dan altijd te kiezen voor de eenmalige uitbetaling, want het wordt in de jaren daarna gecompenseerd door de overheid. Er is sprake van een hoger toeslagbedrag doordat het pensioeninkomen lager is. Er is dan met dit amendement sprake van een dubbel voordeel ten opzichte van mensen die geen bedrag ineens laten uitkeren. Naar verwachting heeft dit een aanzuigende werking en zal het aantal verzoeken om een bedrag ineens in combinatie met een uitzondering op het toetsingsinkomen van de toeslagen toenemen.</p> <p>De mogelijkheid het bedrag ineens uit te zonderen van het toetsingsinkomen moet onder de aandacht worden gebracht van AOW-gerechtigden. Om niet-gebruik tegen te gaan, om de website en andere communicatiekanalen aan te passen en te ontwikkelen is incidenteel € 500.000 nodig. Structureel zal de interactie rond deze maatregel ook toenemen, dit is nog niet kwantificeerbaar en wordt nader meegenomen in de uitvoeringstoets.</p> <p><i>Handhaafbaarheid/fraudebestendigheid</i> De uitzondering kan niet geautomatiseerd worden verwerkt door Dienst Toeslagen. Deze moeten handmatig worden beoordeeld en verwerkt aan de hand van de brief van de pensioenuitkeerder. Het uitvragen van deze brief is een noodzakelijke waarborg om misbruik van de uitzondering te voorkomen. Handmatige processen brengen inherent</p>	<p>Niet uitvoerbaar per 1 juli 2025.</p>

verhoogde risico's op fouten met zich mee. Het gaat daarbij om een arbeidsintensieve oplossing.

Complexiteitsgevolgen

Met deze maatregel wordt een nieuwe uitzondering toegevoegd aan het toch al complexe toeslagenstelsel. Het gaat daarbij om inkomsten die bewust op eigen verzoek worden verkregen en niet om inkomsten/vermogen die de burger niet had kunnen verwachten. Tot nu kende de toeslagen geen algemene uitzondering op het toetsingsinkomen. Hiermee wordt dus een nieuw instrument geïntroduceerd dat de begrijpelijkheid van toeslagen verder compliceert. De ervaring van de Dienst Toeslagen leert dat het introduceren van een uitzondering de roep om aanvullende uitzonderingen in de toekomst doet toenemen. Een dergelijke ontwikkeling is vanuit uitvoeringsperspectief onwenselijk.

Maakbaarheid systemen/uitvoeringskosten/personele gevolgen

De volledige impact (waaronder uitvoeringskosten) van aangenomen amendementen worden in beeld gebracht met een reguliere uitvoeringstoets. Onderstaande is een eerste inschatting.

Het beoordelen en verwerken van de uitzonderingsverzoeken voor het toetsingsinkomen kost naar verwachting circa 2 uur per verzoek (gebaseerd op de ervaring met reeds bestaande vermogensuitzonderingen). In het wetsvoorstel wordt aangenomen dat circa 20.000 AOW-gerechtigden jaarlijks gebruik maken van de mogelijkheid een pensioenbedrag in één keer uit te laten betalen. Dienst Toeslagen verwacht op basis daarvan initieel circa 5.000 uitzonderingsverzoeken per jaar. Structureel betekent dit een inzet van circa 8 fte en circa € 800.000 uitvoeringskosten. Toeslagen verwacht dat dit aantal in de loop der jaren zal toenemen. In de huidige arbeidsmarkt is het werven en behouden van medewerkers voor dit soort specifieke uitvoeringstaken complex, waarmee een risico bestaat op onderbezetting en een oplopende werkvoorraad.

Om handmatige aanpassing van het toetsingsinkomen voor deze grote aantallen voor de toeslagen betrouwbaar te verwerken, moeten de IV-systemen worden aangepast. Naar verwachting vraagt dit circa 850 IV-dagen circa € 950.000 (+/-50%) incidenteel. De aanpassingen kunnen op zijn vroegst per 1 januari 2026 worden gerealiseerd en zal daarmee andere maatregelen op het IV-portfolio van Dienst Toeslagen vertragen.